Gemeente Heerde

Memo

Datum
22 juli 2026

Van
A.Adolfsen

Aan
College van B&W, MT en Raad

Onderwerp
Resultaten Nulmeting inwonerparticipatie samenwerkenaanheerde

Resultaten Nulmeting inwonerbetrokkenheid via Samenwerken aan Heerde

1. Aanleiding

Gemeente Heerde wil haar aanpak van inwonerparticipatie versterken, met oog voor de rol van de raad, het bestuur, de interne organisatie en haar inwoners. Met de wettelijke verplichting om een participatieverordening op te stellen in 2027, vormt dit een goede aanleiding om met elkaar kaders te formuleren en rollen voor raad, college en organisatie hierin te beschrijven. Gemeente Heerde pakt dit projectmatig aan en heeft de volgende stappen gezet.

2. Terugblik

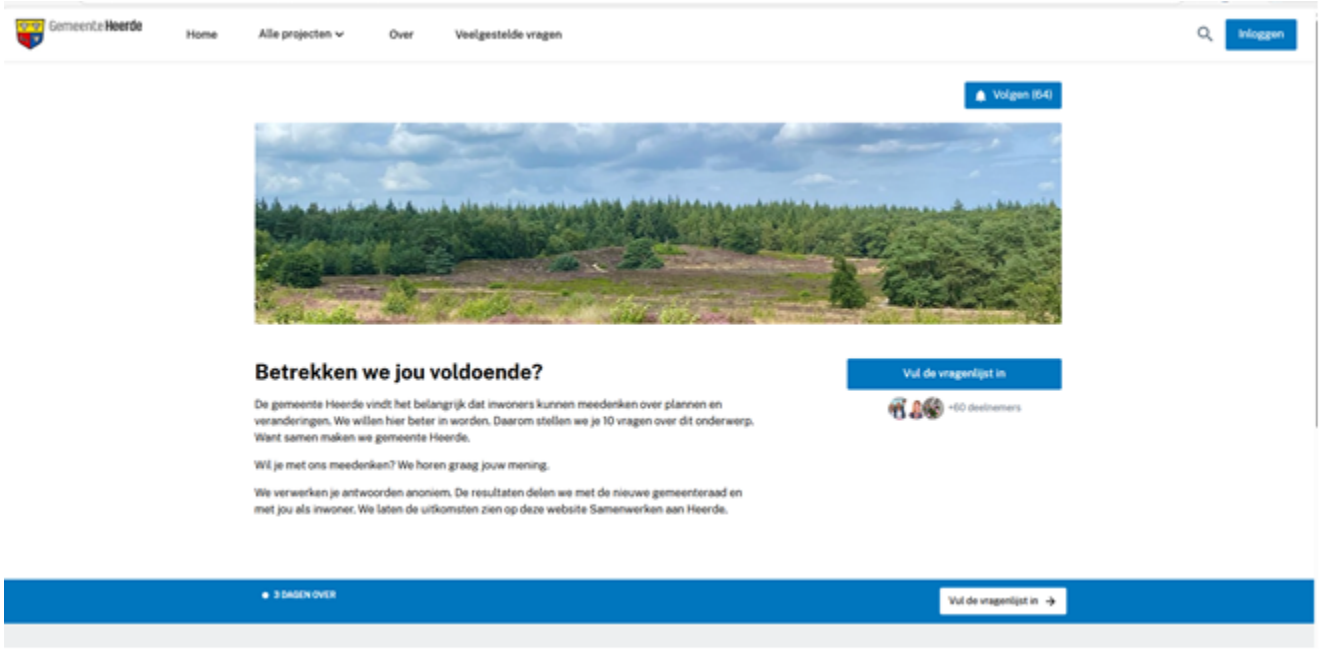
In september 2025 is de gemeenteraad in een themaraad actief betrokken bij het onderwerp inwonerparticipatie. De raad heeft een beeld gevormd van de huidige praktijk en actief bijgedragen aan de verkenning van de koers voor de toekomst. Raad, college en de interne organisatie delen samen de volgende uitgangspunten:

1. Participatie kent verschillende vormen en stappen, waarbij telkens andere actoren betrokken kunnen zijn.
2. Raad, college en organisatie delen de wens om het ervaren ongemak rond participatieprocessen te verminderen.
3. Proces en inhoud moeten duidelijk van elkaar worden onderscheiden bij participatie.
4. De impact van een onderwerp doet ertoe: hoe zwaarder het onderwerp, hoe intensiever de participatie.
5. De raad wil op twee momenten betrokken zijn bij participatieprocessen:
   - Vooraf, bij de verkenning van de participatieopdracht;
   - Achteraf, bij oplevering en besluitvorming.
6. De ambtelijke organisatie heeft behoefte aan duidelijke richtlijnen, waaronder eisen voor een navolgbaar en zorgvuldig proces.

Aanvullend hierop is een werkgroep participatie aan de slag gegaan onder leiding van de burgemeester. Daaruit voortvloeiend is begin 2026 een projectleider aangesteld en het project inwonerparticipatie gestart, waaraan nu uitvoering wordt gegeven. Een mijlpaal is bereikt met voorliggende resultaten van de nulmeting inwonerbetrokkenheid op het burgerparticipatieplatform samenwerkenaanheerde.

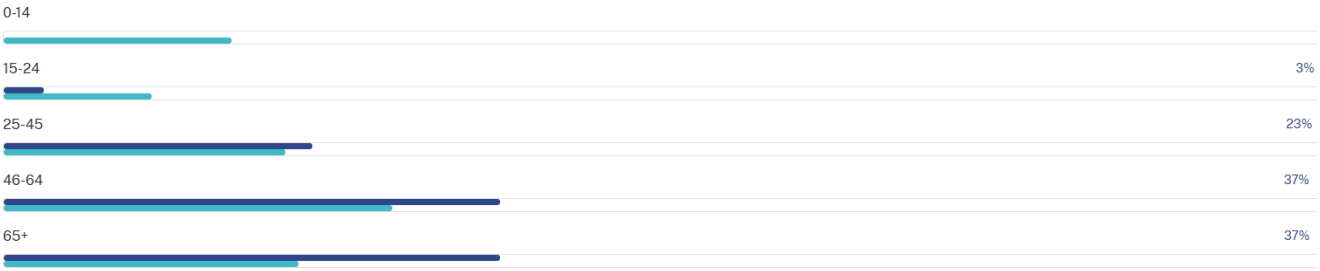
3. Algemeen

Via het burgerparticipatieplatform samenwerkenaanheerde is van 11 mei tot 11 juni 2026 een nulmeting gedaan onder inwoners met als hoofdvraag: *Betrekken we jou voldoende?* Via het platform, de media, via intranet, de leerlingenraad van de Noordgouw, de appgroep van actieve jongeren, de griffie en via een remindermail aan deelnemers van het burgerparticipatieplatform zijn oproepen gedaan tot deelname. Kanttekening hierbij is dat de deelnemers op dit platform voornamelijk bestaan uit betrokken inwoners en dat ze daarmee niet alle inwoners in gemeente Heerde representeren.
De resultaten worden op samenwerkenaanheerde.nl gepresenteerd en met raad, college en interne organisatie gedeeld.

4. Deelnemers

67 deelnemers aan het platform hebben de 10 vragen over inwonerparticipatie beantwoord. 69% van de deelnemers woont in het dorp Heerde, 15% in Wapenveld, 3% in Veessen, 1% in Vorchten en 12% woont buiten gemeente Heerde. 54% van de deelnemers is man, 40% vrouw, en voor 6% is het onbepaald/onbekend. Ruim 1/3 van de deelnemers is tussen de 46-64 jaar en ruim 1/3 is 65 jaar of ouder.

5. Samenvatting/conclusie

67 deelnemers van het platform samenwerkenaanheerde hebben de 10 vragen over inwonerbetrokkenheid beantwoord via samenwerkenaanheerde. Daarvan is iets meer dan de helft man, het merendeel woont in de kern Heerde (69%) en bijna driekwart is 46 jaar of ouder.

Meer dan de helft (56,8%) van de deelnemers geeft gemeente Heerde een 7 of hoger voor hoe zij haar inwoners betrekt. Bijna 60% heeft ook als eens meegedacht over een onderwerp van de gemeente of de omgeving. Deelnemers denken voornamelijk mee **via het burgerparticipatieplatform samenwerkenaanheerde (34,3%), een inspreekavond (29,9%), of een bewonersbijeenkomst (23,9%**). Deelnemers dachten mee over onderwerpen zoals duurzaamheid en energie, verkeer en parkeren, woningbouw en ruimtelijke ontwikkeling. Veelgenoemde onderwerpen zijn de energietransitie, zonne-energie, laadvoorzieningen voor elektrische auto's, de inrichting van de Dorpstraat, parkeerdruk, woningbouwlocaties en de omgevingsvisie. Daarnaast dachten deelnemers mee over de kwaliteit van de leefomgeving, bijvoorbeeld op het gebied van biodiversiteit, groenvoorzieningen, hondenlosloopgebieden en het buitengebied. Ook onderwerpen als afvalinzameling, jeugdvoorzieningen, vrijwilligerswerk en participatie in gemeentelijke besluitvorming zijn genoemd.

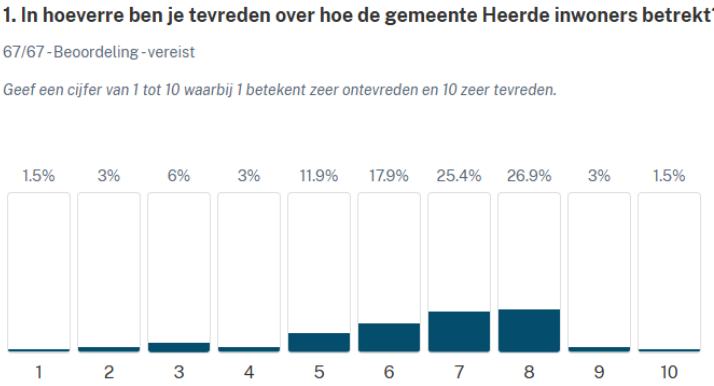
Wel is **89% het er (helemaal) mee eens dat het goed zou zijn als inwoners meer konden meebeslissen** over belangrijke onderwerpen binnen de gemeente Heerde. Deelnemers geven aan vooral vroegtijdig betrokken te willen worden bij ontwikkelingen in hun buurt of gemeente, voordat plannen definitief zijn. Zij hebben een voorkeur voor actieve communicatie via e-mail, nieuwsbrieven, apps en andere directe kanalen. Daarnaast worden enquêtes, digitale participatieplatforms en informatie- en inspraakbijeenkomsten veel genoemd als geschikte manieren om mee te denken. Een belangrijke randvoorwaarde is dat inwoners ervaren dat hun inbreng serieus wordt genomen en zichtbaar wordt verwerkt in de uiteindelijke besluitvorming. Ook vragen deelnemers om participatiemogelijkheden beter onder de aandacht te brengen, zodat meer inwoners weten hoe zij kunnen meedenken.

Ook wil meer dan de helft van deelnemers (58,2%) in de toekomst meedenken over hoe de gemeente Heerde haar inwoners en andere partijen nog beter kan betrekken bij veranderingen/beleid? Dit gaat in totaal om 39 personen, waarbij we van 35 een mailadres hebben.

6. Resultaten

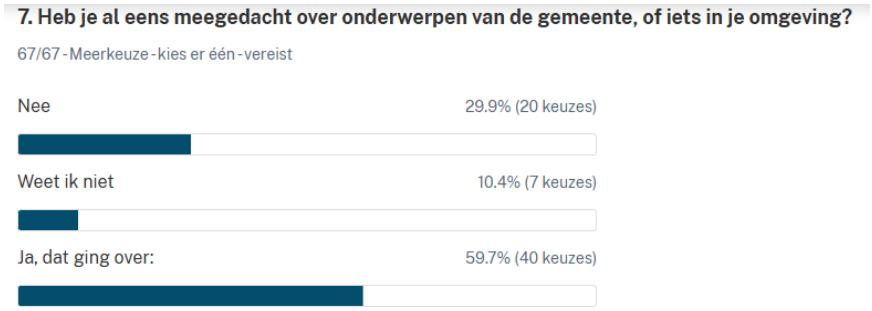
6.1. Meer dan de helft tevreden hoe de gemeente Heerde haar inwoners betrekt

52,3% van de deelnemers geeft de gemeente Heerde een 7 of 8 voor hoe zij haar inwoners betrekt.

6.2. Meedenken

59,7% van de deelnemers heeft al eens meegedacht over onderwerpen van de gemeente of iets in de omgeving.

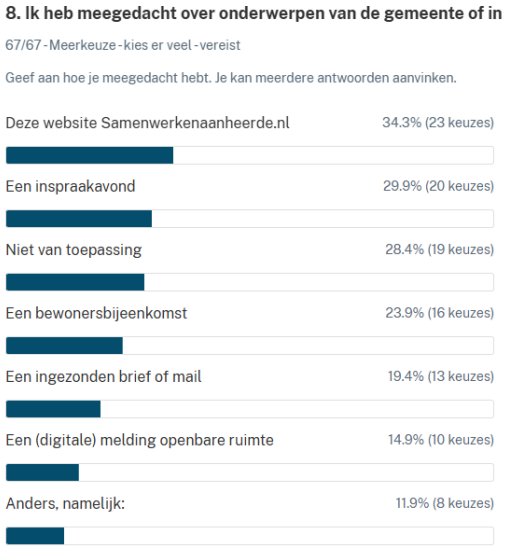
6.3. Waarover denken inwoners mee?

De reacties laten zien dat inwoners vooral hebben meegedacht over duurzaamheid en energietransitie (8x genoemd) , verkeer en mobiliteit (6 x genoemd) , en wonen en ruimtelijke ontwikkeling(6 x genoemd) en openbare ruimte en leefomgeving (6 x genoemd) . Veel aandacht ging uit naar onderwerpen als zonne-energie, laadpalen, deelauto's, parkeren, woningbouwlocaties en de omgevingsvisie. Daarnaast werd regelmatig meegedacht over de kwaliteit van de leefomgeving, waaronder biodiversiteit, hondenlosloopgebieden, beplanting en het buitengebied. In mindere mate kwamen afvalinzameling, jeugdvoorzieningen, vrijwilligerswerk en inwonersparticipatie aan bod.

Hoofdthema	Onderwerpen genoemd
Duurzaamheid, energie en klimaat	Energietransitie, verduurzaming woningen, Zon op Land, biodiversiteit, laadpalen, elektrisch laden, deelauto's
Verkeer, mobiliteit en parkeren	Autovrije/afgesloten Dorpstraat, parkeren Vosbergerweg, parkeerplaatsen in de Sikkel, deelauto's, laadinfrastructuur
Wonen en ruimtelijke ontwikkeling	Bouwlocaties, Bovenkamp III, De Heerdt, Omgevingsanalyse, Omgevingsvisie, invulling Hogepad
Openbare ruimte en leefomgeving	Hondenlosloopgebieden, bankjes, beplanting, buitengebied, openbare ruimte
Afval en openbare voorzieningen	Afvalverwerking, PMD-inzameling, ROVA
Jeugd, ontmoeting en sociale voorzieningen	Jeugdontmoetingsplek Sportlaan
Vrijwilligers en samenleving	Vrijwilligersprijs
Participatie en bestuur	Enquêtes, inspreken bij raad, contact met raadsleden en wethouders
Overige/ meerdere onderwerpen tegelijk	Reacties waarin meerdere thema's gecombineerd worden

6.4. Hoe denken inwoners mee over onderwerpen van de gemeente of hun omgeving?

Deelnemers denken voornamelijk mee via het burgerparticipatieplatform samenwerkenaanheerde (34,3%), een inspreekavond (29,9%), of een bijwonersbijeenkomst (23,9%). Een ingezonden brief/mail (19,4%), een (digitale) melding openbare ruimte (14,9%) of de categorie anders (11,9%) worden ook genoemd als manier van meedenken.

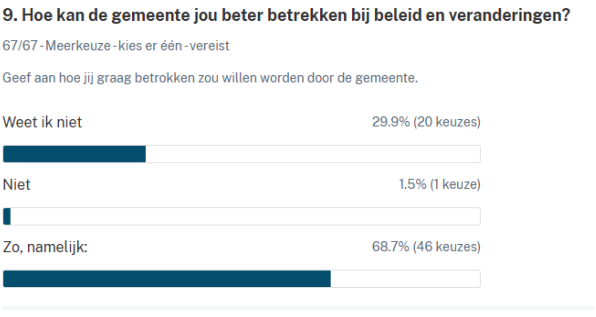

6.5. Inwoners willen meer meedenken en meebeslissen en hebben daar ook ideeën over

Wel is 89% het er (helemaal) mee eens dat het goed zou zijn **als inwoners meer konden meebeslissen** over belangrijke onderwerpen binnen de gemeente Heerde. Deelnemers denken gemêleerd over stellingen 3 tot en met 6.

	In hoeverre ben je het eens of oneens met deze uitspraken?	1. Helemaal oneens	2. Oneens	3. Niet eens, niet oneens	4. Eens	5. Helemaal eens	Gemiddelde score
2	Het zou goed zijn als inwoners meer konden meebeslissen over belangrijke onderwerpen binnen de gemeente Heerde.	1%	0%	9%	**55%**	**34%**	4,2/5
3	De gemeente Heerde weet wat er leeft onder haar inwoners.	4%	21%	**54%**	18%	3%	2,9/5
4	De gemeente Heerde neemt inwoners voldoende mee bij veranderingen in de omgeving.	6%	**19%**	**46%**	**22%**	6%	3/5
5	Ik weet waar ik met ideeën over mijn omgeving terecht kan	3%	**31%**	**33%**	**27%**	6%	3/5
6	In gemeente Heerde kan ik mijn inbreng geven op veranderingen in de omgeving	9%	**19%**	**43%**	**25%**	3%	2,9/5

Deelnemers hebben gemengde meningen over of (stelling 6) en hoe (stelling 5) zij kunnen meedenken. Maar liefst 68,7% heeft ideeën hoe gemeente Heerde haar inwoners, ondernemers en anderen beter kan betrekken bij beleid en veranderingen.

Deelnemers geven aan vooral vroegtijdig betrokken te willen worden bij ontwikkelingen in hun buurt of gemeente, voordat plannen definitief zijn. Zij hebben een voorkeur voor actieve communicatie via e-mail, nieuwsbrieven, apps en andere directe kanalen: '*actief de bewoners benaderen = echt participeren. Merk nu dat het vaak passief is en via publicaties. Dan moet de burger zelf opletten en soms ben je dan te laat'.* Daarnaast worden enquêtes, digitale participatieplatforms en informatie- en inspraakbijeenkomsten veel genoemd als geschikte manieren om mee te denken. Een belangrijke randvoorwaarde is dat inwoners ervaren dat hun inbreng serieus wordt genomen en zichtbaar wordt verwerkt in de uiteindelijke besluitvorming. Ook vragen deelnemers om participatiemogelijkheden beter onder de aandacht te brengen, zodat meer inwoners weten hoe zij kunnen meedenken.

Thema	Voorbeelden uit reacties	Aantal
Vroegtijdig betrekken bij plannen	Meedenken voordat plannen vaststaan, aan de voorkant participeren, eerst bijeenkomst organiseren, buurt betrekken bij veranderingen	11
Actief informeren en communiceren	Mail, nieuwsbrief, pushmelding, MijnOverheid, huis-aan-huisblad, folder, melding bij veranderingen	14
Enquêtes en vragenlijsten	Gerichte enquêtes, vragenlijsten, digitaal meedenken via dit platform	7
Inspraak- en informatiebijeenkomsten	Inspraakavonden, informatieavonden, openbare bijeenkomsten, opiniërende bijeenkomsten	9
Luisteren en daadwerkelijk iets doen met input	Gemeente moet beter luisteren, terugkoppeling geven en inwoners serieus nemen	6
Direct contact en participatievormen	Commissies, wandelingen met bestuurder, ideeënbus, contact per telefoon of app	5
Bereik en bekendheid vergroten	Meer bekendheid geven aan participatiemogelijkheden, niet alleen via Schaapskooi of website	5
Meebeslissen	Referenda, bewoners invloed geven op besluiten	2

6.6. Meer dan de helft van deelnemers wil in de toekomst meedenken over inwonerparticipatie zelf!

58,2% van de deelnemers wil **in de toekomst meedenken** over hoe de gemeente Heerde haar inwoners en andere partijen nog beter kan betrekken bij veranderingen/beleid? Dit gaat in totaal om 39 personen, waarbij we van 35 een mailadres hebben.

7. Bijlage vragenlijst nulmeting inwonerbetrokkenheid

1. In hoeverre ben je tevreden over hoe de gemeente Heerde inwoners betrekt.
Geef een cijfer van 1 tot 10 waarbij 1 betekent zeer ontevreden en 10 zeer tevreden

In hoeverre ben je het eens of oneens met deze uitspraken?
1.Helemaal eens 2. Eens 3. Niet eens, niet oneens 4. Oneens 5. Helemaal oneens
2. Het zou goed zijn als inwoners meer konden meebeslissen over belangrijke onderwerpen binnen de gemeente Heerde.
3. De gemeente Heerde weet wat er leeft onder haar inwoners.
4. De gemeente Heerde neemt inwoners voldoende mee bij veranderingen in de omgeving. (ALG)

Inwonerbetrokkenheid
De volgende stellingen en vragen gaan over of je als inwoner betrokken wordt bij veranderingen in gemeente Heerde.

In hoeverre ben je het eens of oneens met deze uitspraken?
1.Helemaal eens 2. Eens 3. Niet eens, niet oneens 4. Oneens 5. Helemaal oneens
5. Ik weet waar ik met ideeën over mijn omgeving terecht kan.
6. In gemeente Heerde kan ik mijn inbreng geven op veranderingen in de omgeving.

7. Heb je al eens meegedacht over onderwerpen van de gemeente, of iets in je omgeving?
A Nee
B Weet ik niet
C Ja, dat ging over…….. (invulveld)

8. Ik heb meegedacht over onderwerpen van de gemeente of in mijn omgeving via (meerdere antwoorden mogelijk):
A. het burgerparticipatieplatform samenwerkenaanheerde
B. een inspraakavond
C. een bewonersbijeenkomst
D. een ingezonden brief/mail
E. een (digitale) melding openbare ruimte
F. anders namelijk (invulveld)
G. niet van toepassing

9. Hoe kan de gemeente jou beter betrekken bij beleid en veranderingen?
a. Niet
b. Weet ik niet
c. Zo, namelijk……. (invulveld)

10. Wil jij in de toekomst meedenken over hoe de gemeente Heerde haar inwoners en andere partijen nog beter kan betrekken bij veranderingen/beleid?
a. Nee
b. Ja (dan nemen we in de toekomst graag contact met je op)